

VOJENSKÉ ZDRAVOTNICKÉ LISTY

ROČNÍK XXXII

PROSINEC 1963

ČÍSLO 6

362.11/356.33/:331.97

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE VYZNAMENÁNA ŘÁDEM PRÁCE

Ve dnech 17. a 18. října 1963 u příležitosti 25letého trvání Ústřední vojenské nemocnice v Praze-Střešovicích byla uspořádána 2. vědecká konference ÚVN a spolu s ní VIII. schůze neurochirurgické komise chirurgické sekce Čs. lékařské společnosti J. Ev. Purkyně. Vlastnímu programu vědecké konference předcházelo slavnostní zasedání, jehož se zúčastnil ministr národní obrany armádní generál Bohumír Lomský, další vedoucí funkcionáři velení naší armády, zástupci stranických orgánů a státní zdravotní správy. Na slavnostním zasedání ministr národní obrany z pověření s. presidenta odevzdal do rukou vedení nemocnice „Řád práce“, který prezident republiky na návrh vlády republiky udělil Ústřední vojenské nemocnici u příležitosti jejího 25letého trvání jako ocenění dosavadní úspěšné práce. Dále byl presidentem republiky vyznamenán náčelník ÚVN generálmajor MUDr. František Engel Řádem rudé zástavy, generálmajor MUDr. Jiří Smrčka Řádem rudé hvězdy a další příslušníci nemocnice medailemi „Za obranu vlasti“.

Tuto slavnostní chvíli a upřímnou radost spolu se všemi příslušníky ÚVN prožívali i zástupci ostatních vojenských nemocnic a zdravotnických ústavů a zařízení a zástupci vojskové zdravotnické služby. Vždyť udělení tohoto vysokého státního vyznamenání Ústřední vojenské nemocnici — po prvé udělené v naší socialistické republice vojenskému zdravotnickému ústavu — je oceněním nejen práce Ústřední vojenské nemocnice, ale celé zdravotnické služby naší armády.

Všichni přítomní jsme prožívali upřímnou radost a ze srdce jsme přáli pracovníkům ÚVN toto vysoké a zasloužené vyznamenání. Bude pobídkou k další tvůrčí práci jak pracovníkům Ústřední vojenské nemocnice, tak všem příslušníkům a pracovníkům vojenské zdravotnické služby.

Řád práce byl udělen Ústřední vojenské nemocnici u příležitosti 25letého výročí trvání nemocnice, která jako „ústřední“ vojenská nemocnice navázala na dlouholetou tradici vojenské nemocnice č. 1. v Praze. 25 let není dlouhá doba a zpravidla to nebývá ani významný časový úsek, který by sám o sobě byl důvodem k oslavám. Ale

těchto 25 let, tak bohatých revolučními proměnami v životě našeho lidu, bylo lety i převratných změn ve vojenské zdravotnické službě, a to nejen v organizaci zdravotnického zabezpečení, ale i v postavení a poslání vojenského lékaře a vojenského zdravotnictví a jeho postavení v našem československém zdravotnictví vůbec.

25 let trvání vojenské nemocnice bylo již v začátcích tvrdě postiženo okupací naší vlasti fašistickým Německem. Sotva první pacienti nastoupili do nově postavené budovy nemocnice, jsou z této nemocnice vyhnáni spolu s lékaři, ošetrovatelským personálem a ostatními zaměstnanci. Nemocnice je okupována fašistickou armádou až do osvobození naší vlasti.

Lékaři a středně zdravotničtí pracovníci se rozcházejí do různých končin okupované a fašisty dehtané země, aby každý svým dílem přispěl k zmírnění utrpení svého lidu, aby léčili bolesti i nemoce, aby léčili i těžce raněnou a zmučenou duši národa a vraceli lidem víru v sebe, víru v život, víru v radostné budování osvobozené vlasti, aby pomáhali bojovat proti fašistické nestvůře a uchovali zdraví a sílu národa pro znovuvybudování osvobozené vlasti.

Mnozí z dnešních příslušníků nemocnice bojovali proti fašistům na frontě jako příslušníci 1. čs. armádního sboru v SSSR nebo v partizánském hnutí. Dnešní náčelník nemocnice generálmajor MUDr. František Engel byl jedním z prvních příslušníků 1. čs. armádního sboru a prošel vítěznou cestu od Buzuluku až do Prahy. V Ústřední vojenské nemocnici pracují i další příslušníci 1. čs. armádního sboru, např. plk. dr. Havasová, plk. doc. dr. Dufek, plk. dr. Singer s manželkou, mjr. Basaráb, kpt. Dobkinová a další.

Krušná a krutá léta okupace přispěla svým dílem i k postupnému formování politického přesvědčení lékařů a středně zdravotnických pracovníků, kteří se postupně zbavovali tradiční skořápky apolitičnosti a masarykovského humanismu. Poznávali, kdo byl původcem hanebné mnichovské zrady, kam nás zavedlo naše spojení s kapitalistickou Francií a Anglií, kolik

utrpení a bolesti a ztrát na životech znamenala zrada spáchaná na našem lidu zrádnou buržoazií. Jejich toužebný zrak se po celou dobu okupace upíral k bratrskému sovětskému lidu, k jeho hrdinské armádě. Po osvobození naší vlasti našla naše komunistická strana právě v řadách těchto lékařů a zdravotnických pracovníků bojovníky za nový společenský řád, za nové svým obsahem již socialistické zdravotnictví. I v únoru 1948 stáli tito pracovníci v řadách těch, jež svým dílem přispěli k vítězství lidu nad kontrarevolucí, k ozdravení našeho vojenského zdravotnictví a našeho zdravotnictví vůbec.

Ústřední vojenská nemocnice vychovala dnes již celou řadu vědeckých pracovníků a odborníků, kteří pracují nejen v armádě, ale i v civilních ústavech a zdravotnických zařízeních, a dnes jsou mnozí z odborných lékařů Ústřední vojenské nemocnice známi i v zahraničí, neboť mají svůj aktivní podíl na četných lékařských kongresech a nejrůznějších voláních ke konzultacím i do zahraničí. V ocenění vědecko-odborné a výchovné práce byl jeden z příslušníků ÚVN jmenován universitním profesorem, šesti pracovníkům ÚVN byla přiznána hodnost docenta, 1 příslušník je nositelem vědecké hodnosti doktora lékařských věd a 13 příslušníků je kandidáty lékařských věd. Mnohé odborné práce příslušníků ÚVN byly otištěny v zahraničních časopisech, v současné době vychází v Anglii monografie univ. prof. generálmajora MUDr. Kunce: *Tractus spinothalamicus. Stať o Splenoportographii do německé učebnice rentgenologické diagnostiky vycházející v NSR* napsali příslušníci ÚVN pplk. dr. Rösch, pplk. dr. Lišková, pplk. dr. Bret. Bohatá je sbírka odborných pojednání, monografií a samostatných prací uveřejněných v domácí literatuře. Zatímco např. v kronice vojenské nemocnice 1. Praha v r. 1925 byla zaznamenána jen 1 vědecká práce, bylo v r. 1962 publikováno odbornými pracovníky Ústřední vojenské nemocnice 138 vědeckých prací a předneseno 176 odborných přednášek.

Vysoká odborná kvalifikace a zkušenosti předurčili většinu náčelníků odborných oddělení Ústřední vojenské nemocnice do funkcí hlavních odborníků ČSLA. Hlavní odborníci se stali významnými poradci velení. Získávají stále lepší přehled o činnosti odborných oddělení ostatních preventivních a léčebných zařízení, sledují, hodnotí a porovnávají dosahovanou úroveň v odborné práci, radí a pomáhají pracovníkům ostatních zdravotnických ústavů zavádět nové diagnostické a léčebné metody, pomáhají v dalším odborném růstu pracovníkům svého oboru. Odborná oddělení Ústřední vojenské nemocnice jsou stále více vyhledávána vojenskými lékaři z ostatních pracovišť.

A nejen na těchto úsecích dopracovala se nemocnice velikých úspěchů. Většina pracovníků Ústřední vojenské nemocnice správně pochopila, že jen v podmínkách, které pro ÚVN a ostatní naše nemocnice vytvořilo socialistické společenské zřízení a velení armády, mohli dosáhnout tak vysoké, vpravdě klinické odborné úrovně.

A tato skutečnost ve spojení s novým pohledem na poslání vojenského lékaře byla pro ně závazkem, aby vysokou odbornou úroveň úzce spojili s posláním vojenského lékaře, který v potřebném rozsahu je seznámen s podmínkami soudobého vedení války, poznává nové druhy zbraní a jejich účinek na lidský organismus a dovede svou vysokou odbornost správně a účelně využívat i v podmínkách organizace a taktiky vojenské zdravotnické služby v polních podmínkách a v tomto smyslu dovede organizovat a řídit i práci mobilizovaných zdravotnických záloh.

Práce pplk. dr. Skaly, pplk. dr. Pokorného, CSc., pplk. dr. Arienta a dalších jsou příkladem tohoto uvědomělého chápání nového poslání vojenského lékaře, vysoce odborně vzdělaného, který svou práci a výzkum dovádí až do konečných závěrů polní léčebně odsunové doktríny. I práce jiných odborných oddělení Ústřední vojenské nemocnice, např. ortopedického a traumatologického oddělení, které rozpracovalo techniku odběru krve z mrtvol a využití této metody v polních podmínkách, nebo oddělení chirurgie hrudní a břišní, které rozpracovalo problematiku střelných poranění hrudníku na etapách zdravotnického odsunu, nebo psychiatrické oddělení, které poprvé v naší armádě rozpracovalo otázku léčebně odsunového zabezpečení psychicky postižených v poli ukazují cestu, kterou by měla jít všechna oddělení Ústřední vojenské nemocnice i ostatních vojenských nemocnic v úzké návaznosti své práce na vědecko-výzkumná pracoviště VLVDÚ v Hr. Králové.

Touto cestou jde např. chirurgické oddělení vojenské nemocnice v Olomouci, kde pracovníci tohoto oddělení velice odpovědně rozpracovali otázky léčení popálenin za podmínek masového použití zbraní hromadného ničení. Nebo pracovníci chirurgického oddělení VN Bratislava sestrojili přístroj pro perfúzi končetin při operaci maligních nádorů. Bylo by možno uvádět další a další příklady.

Veliký obrat nastal v myšlení a ve vztahu lékařů Ústřední vojenské nemocnice k plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti nemocnice. Ukázala to polní cvičení se zdravotnickými polními útvary v posledních letech a i výsledky dosažené při výcviku záloh.

Dík těmto skutečnostem a díky zkušenostem, které nám odevzdala Sovětská armáda a sovětské zdravotnictví, začal po osvobození a zejména po r. 1948 rozhodující boj za nové chápání postavení a poslání vojenského lékaře a vojenského zdravotnictví, jehož vedoucím principem je preventivní péče s úzce navazující vysoce kvalifikovanou léčebnou péčí. Že tento boj byl vybojován úspěšně, kromě jiného svědčí i dnešní postavení Ústřední vojenské nemocnice a vojenských nemocnic vůbec v léčebně preventivních zařízeních státní zdravotní správy. Naše vojenské nemocnice se v krátké době dopracovaly vysoké odborné úrovně, Ústřední vojenská nemocnice je vysoce kvalifikovaným léčebným zařízením s klinickou úrovní. Naše vojenské ne-

mocnice mají dnes plnou důvěru nejen příslušníků naší armády, ale jsou stále více vyhledávány i civilními pacienty a Ústřední vojenská nemocnice i pacienty ze zahraničí. Např. civilní pacienti neurochirurgické kliniky ÚVN nebo otorinolaryngologického oddělení a jiných rekrutují se dnes téměř ze všech okresů naší republiky.

Na této úspěšné práci se rozhodujícím dílem podílela ideologická a výchovná práce s lékaři a pracovníky Ústřední vojenské nemocnice. Boj za socialistického lékaře, za socialistického zdravotníka byl úspěšně vybojován. Rozhodující úlohu tu sehrála stranická organizace, která dokázala pro plnění těchto úkolů mobilizovat i odborovou a svazáckou organizaci a všechny vedoucí funkcionáře nemocnice. I zde se ukázalo, že míra dosažených úspěchů je přímo úměrná ideologické a výchovné práci. Komunisté dokázali mobilizovat k socialistickému sou-těžení téměř všechny pracovníky nemocnice. A výsledky nenechaly na sebe dlouho čekat.

V ocenění této práce byl Ústřední vojenské

nemocnici udělen Řád práce. Udělení tohoto vysokého státního vyznamenání je nejen odměnou, ale i závazkem pro budoucnost, aby příslušníci Ústřední vojenské nemocnice i nadále pokračovali v dobré práci a nemocnice i v budoucnu své úkoly splnila.

Soudruh ministr národní obrany ve svém projevu u příležitosti udělení Řádu práce Ústřední vojenské nemocnice vysoce ohodnotil práci Ústřední vojenské nemocnice, všech našich vojenských léčebných ústavů a zařízení a práci celé vojenské zdravotnické služby. Přitom však poukázal i na některé ještě přetrvávající nedostatky v naší práci a zdůraznil, na které úkoly máme v nejbližší budoucnosti napřít své úsilí, abychom dále prohloubili péči o zdraví příslušníků naší armády a dále upevňovali bojovou a mobilizační přípravu naší zdravotnické služby.

A slova díky jím pronesená na adresu pracovníků Ústřední vojenské nemocnice a všech příslušníků vojenské zdravotnické služby za dosud vykonanou práci nejen těší, ale i zavazují.